



Undervisningsbeskrivelse, for 2.htx, skoleår 2020-21

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Juni 2021
Institution	Teknisk Gymnasium Silkeborg
Uddannelse	HTX
Fag og niveau	Idehistorie B (efter klassens første år med faget)
Lærer(e)	Jesper Breining, Mogens Holm
Hold	2.y

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Homo Faber- det arbejdende og skabende menneske
Titel 2	Silkeborg som handels- og produktionsby
Titel 3	Teknologihistoriske nybrud
Titel 3	Transhumanisme og det optimerede menneske, (DIO)
Titel 4	Global historie- Danmark og Tranquebar



Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 1	Det arbejdende og skabende menneske
Indhold	<p>Andersen, S.B: "Sten er magt- den romerske bys teknologi", Odense, 2008 Calville, C: "The industrial revolution", BBC, 2013, link: https://www.youtube.com/watch?v=GYIn_S2PVYA&t=158s Lundsgaard, S., (et.al.): "Menneskeskabt", Nyt Teknisk Forlag, 2013, s. 13 og s.40 Thomsen, K: Historiefaglig arbejdsbog- introduktion til kildeanalyse, (uddrag), Systime, 2020, link: https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/?id=193) Zuboff, S: "What is surveillance capitalism?", Youtube, link: https://www.youtube.com/watch?v=fwNYjshqZ10</p> <p>Video- og filmklip Assassin creed, computerspil Aqueducts: Technology and Uses - Ancient Rome Live, Youtube, 11/2 2016, link: https://www.youtube.com/watch?v=s5AT0XY2Hi0 Imperial Roman Triumph from Ben-Hur, Youtube, 3/1 2012, link: https://www.youtube.com/watch?v=4zGxi-7xDDw Roman Engineering: Crash Course History of Science #6, Youtube, 7/5 2018, link: https://www.youtube.com/watch?v=GcReek3z_38</p>
Omfang	25 timer
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">• Analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen• Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens• Demonstrere viden om fagets identitet og metoder <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag• Natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv• Forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Klasseundervisning• Gruppearbejde• Virtuelle arbejdsformer



Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 2	Silkeborg som handels- og industriby
Indhold	<p>Eriksen, G: "Kronik: Hvad nu hvis?", Jyllandsposten, 13/6 2001</p> <p>Larsen, K.D: Silkeborg Papirfabrik 1844-2000. En epoke er slut (Silkeborg Museums Årsskrift 2000). http://www.museumsilkeborg.dk/silkeborg-papirfabrik</p> <p>Locht, J: "I FREMTIDEN VENTER STORE FORANDRINGER OG MERE MENNESKELIGHED", HK, d. 10/10 2018, link: https://www.hk.dk/aktuelt/nyheder/2018/10/10/i-fremtiden-venter-store-forandringer-og-mere-menneskelighed</p> <p>Wikisilkeborg: "Tekstilindustrien i Silkeborg", senest ændret 31/7 2019, link: http://www.wikisilkeborg.dk/index.php/Tekstilindustrien_i_Silkeborg</p> <p>Wikisilkeborg:" Vestergade, senest ændret 22/12 2012, link: http://www.wikisilkeborg.dk/index.php/Vestergade</p> <p>Wikisilkeborg: Arbejderbevægelsen i Silkeborg, Senest ændret 17/12 2012, link: http://www.wikisilkeborg.dk/index.php/Arbejderbev%C3%A6gelsen_i_Silkeborg</p> <p>Wikisilkeborg: Silkeborg Maskinfabrik Zeuthen & Larsen, senest ændret 2/2 2012, link: http://www.wikisilkeborg.dk/index.php/Silkeborg_Maskinfabrik_Zeuthen_%26_Larsen</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=JfezD8l42yU</p> <p>Video om Silkeborg med fokus på "Historien om Drewsen", SRTV: 2 (første 22 min). Keld Dalsgaard Larsen, museumsinspektør Silkeborg Museum, link: https://www.youtube.com/watch?v=XPJMPieQSkY</p>
Omfang	10 timer
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">• analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen• analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens• analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale• diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende• behandle problemstillinger i samspil med andre fag• demonstrere viden om fagets identitet og metoder•
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Virtuelle arbejdsformer• Projektarbejdsform



Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 3	Teknologihistoriske nybrud fra den industrielle revolution
Indhold	<p>Andersen, S.B., (et.al.): "Menneskeskabt- grundbog i teknologihistorie", uddrag</p> <p>Christensen, B., (et.al.): "Fra husmøller til havmøller", uddrag</p> <p>Holten, B: Da tid blev penge, Erhvervsskolernes forlag, 2008</p> <p>Lindgaard, H: Ud af røret, Erhvervsskolernes forlag, 2008</p> <p>Nielsen, K., (et.al.): "Skruen uden ende", uddrag</p> <p>Petersen, E.S: "Fremstillingserhverv og industrialisering", Danmarkshistorien.dk, 2009, link: https://danmarkshistorien.dk/perioder/det-unge-demokrati-1848-1901/fremstillingserhverv-og-industrialisering/</p> <p>Skyggebjerg, L.K: "Industrilandet Danmark fra 1888", Danmarkshistorien.dk, d. 17/9 2019, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/industrilandet-danmark/</p> <p>Thorndal, J: El til Danmark, Erhvervsskolernes forlag, 2008</p> <p>Wagner, M.F: Ford og fordismen, Erhvervsskolernes forlag, 2008</p>
Omfang	10 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag• demonstrere viden om fagets identitet og metoder <p>kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• projektarbejde• virtuelle arbejdsformer• gruppearbejde



Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 3	Transhumanisme
Indhold	<p>Bjerre-Poulsen, Niels: USA – historie og identitet. Systime, 2013. Side 9-20.</p> <p>Bolter, J.D. : "Turing's mand". I Gert Balling (red.): <i>Den Moderne Kulturs historie</i> (2006), 636-39.</p> <p>Brostrøm, N: "what happens when computers get smarter than we are?", TED Talk, 2015, link: https://www.ted.com/talks/nick_bostrom_what_happens_when_our_computers_get_smarter_than_we_are</p> <p>Edwards, P: "The closed world: Computers and the politics of discourse in cold war America", 1997, s.1f</p> <p>Hagen, J.Z: Erkendelse og sandhed, 2000, s. 43-50</p> <p>Healy, D: " Cyberspace and place: The internet as middle landscape on the electronic frontier", in Porter, D. (ed.): <i>Internet culture</i>, Routledge New York, 1996, s. 55-68</p> <p>Heim, M: <i>The metaphysics of virtual reality</i>, 1993, s. 89-92</p> <p>Henriksen, M: <i>Cyborgfigurer: forestilling og fantasi, frygt og håb</i>. KONTUR nr. 15-2007 Ligger online: http://kontur.au.dk/fileadmin/www.kontur.au.dk/OLD_ISSUES/pdf/kontur_15/mette_henriksen.pdf</p> <p>Historienet: "Den kolde krig- tidslinje, Historienet.dk, d. 8/9 2016, link: https://historienet.dk/krig/den-kolde-krig/den-kolde-krig-tidslinje</p> <p>Kennedy, J.F: Inauguration speech, youtube: https://www.youtube.com/watch?v=PEC1C4p0k3E</p> <p>Møller, D.B., (et.al.): SOhtx- studieområdet og studieområdeprojektet, Systime, 2019, kap.3, kap. 5.10-5.15, kap.6</p> <p>Nielsen, K., (et.al.): <i>Skruen uden ende</i>, 2012, s. 500-510</p> <p>Pahuus, M: , "Indledning", I Justus Hartnack & Johannes Sløk, eds., <i>De Store Tænkere – Leibniz</i> (1991), 22-24</p> <p>Pedersen, A.Y., (et.al.): <i>Idehistorie</i>, Systime, 2018, kap.11</p> <p>Sonne, F, G., H: " Robot-etiker: Derfor tillægger vi robotter følelser", Videnskab.dk, d. 3/2 2019, link: https://videnskab.dk/teknologi-innovation/robot-etiker-derfor-tillaegger-vi-robotter-foelelser</p> <p>Sparsø; M.G: <i>Teknologi og filosofi 2</i>, Systime (2013), s. 12-22, side 76-84.</p> <p>Sørensen, A.M: " Westworld: Vi har fået sympati med robotterne, mener forsker", Videnskab.dk, d. 9/5 2018, link: https://videnskab.dk/kultur-samfund/westworld-vi-har-faaet-sympati-med-robotterne</p> <p>Truman, H.S: Truman- doktrinen, link: https://liberalarts.utexas.edu/coretexts/files/resources/texts/1947%20Truman%20Doctrine.pdf</p> <p>Turkle, S: "Parallele liv: Identitetskonstruktion i virtuelle rum." I Gert Balling (red.): <i>Den Moderne Kulturs historie</i> (2006), 647-53.</p> <p>Turner, F.J: "The significance of the frontier in american history", 1893, link: http://nationalhumanitiescenter.org/pds/gilded/empire/text1/turner.pdf</p>



Omfang	25 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• Analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen• Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens• Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale• Behandle problemstillinger i samspil med andre fag <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab• Erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi• Forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Klasseundervisning• Gruppearbejde



Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 4	Global historie- Danmark og Tranquebar
Indhold	<p>Adriansen, I., (et.al.): "Fokus 2- fra oplysningstid til europæisk integration", Gyldendal, 2021, link: https://fraoplysningstidtileuropaeiskintegration.ibog.gyldendal.dk/?id=174</p> <p>Bejder, P., (et.al.): " Fra borgerlige rettigheder til universelle menneskerettigheder, efter 1776", danmarkshistorien.dk, d. 6/1 2017, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/menneskerettigheder-fra-borgerlige-rettigheder-til-frihedsrettigheder/</p> <p>Bejder, P., (et.al.): " Merkantilisme og danske tropekolonier, ca.1600-1917", danmarkshistorien.dk, d. 24/8 2018, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/merkantilisme-og-danske-tropekolonier/</p> <p>Brimnes, N: " Asiatisk Kompagni, 1732-1844", danmarkshistorien.dk, d. 4/1 2012, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/asiatisk-kompagni/</p> <p>Brimnes, N: "Miniforedrag om kolonihistorie", danmarkshistorien.dk, d. 18/8 2011, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/miniforedrag-kolonihistorie/</p> <p>Brimnes, N: " Tranquebar, 1620-1845", danmarkshistorien.dk, d. 7/12 2018, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/tranquebar/</p> <p>Busck, S: " Merkantilisme", danmarkshistorien.dk, d. 9/2 2015, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/merkantilisme/</p> <p>Fabricius, S: " Aristoteles (384 - 322 f.Kr.)", etik.dk, d. 3/5 2009, link: https://www.etik.dk/etikpens-hovedpersoner/aristoteles-384-322-f.kr</p> <p>Fihl, E: " Dansk kolonialisme i Tranquebar - Video-interview", KU, d. 28/1 2016, link: https://video.ku.dk/video/12680005/dansk-kolonialisme-i-tranquebar</p> <p>Folkersen, H: "Det britiske imperium- fra Englands ekspansion til Commonwealth, Systime, 2021, link: https://detbritiskeimperium.systeme.dk/?id=147</p> <p>Hansen, C.B., (et.al.): "Kultur og samfund", Systime, 2021, link: https://kulturogsamfund.systeme.dk/index.php?id=345#c2371</p> <p>Johansen, J., G: " Fokus på hindunationalisme truer Indiens tolerante politiske kultur", Globalnyt.dk, d. 10/4 2019, link: https://globalnyt.dk/content/fokus-paa-hindunationalisme-truer-indiens-tolerante-politiske-kultur</p> <p>Jørgensen, H: " Den lutherske mission i Tranquebar 1705-1845", danmarkshistorien.dk, d. 7/12 2018, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/den-lutherske-mission-i-tranquebar-1705-1845/</p> <p>Jørgensen, H: " Slavehandel i den dansk-indiske kolonihistorie", danmarkshistorien.dk, d. 27/11 2018, link: https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/slavehandel-i-den-dansk-indiske-kolonihistorie/</p> <p>Ohrt, T: Verden efter de store opdagelser, 1500-1750, Systime, 2021, link: https://verdenefterdestoreopdagelser.systeme.dk/index.php?id=154&L=0#c492</p> <p>Pedersen, A.Y., (et.al.): Idehistorie, Systime, 2021, link: https://idehistorie.systeme.dk/?id=190</p>



	<p>Schmidt, J.B: " Se hvorfor dit verdensbillede er fordrejet", dr.dk, d. 20/2 2014, link: https://www.dr.dk/nyheder/indland/se-hvorfor-dit-verdensbillede-er-fordrejet</p> <p>Sonne, F., G., H: " Krigen om verdenskortet: Hvordan skal verden se ud?", Videnskab.dk, d. 28/5 2017, link: https://videnskab.dk/kultur-samfund/krigen-om-verdenskortet-hvordan-skal-verden-se-ud</p> <p>Thomsen, K: Historiefaglig arbejdsbog- global historie, Systime, 2020, link: https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/?id=249</p> <p>Kilder: " Om Ove Gieddes ekspedition til Ceylon og Tranquebar 1618-1622"- fra danmarkshistorien.dk MORALSKE TANKER, (LUDVIG HOLBERG) (FRA: ADRIANSEN, INGE, ET.AL: "FOKUS 2: FRA OPLYSNINGSTID TIL EUROPÆISK EKSPANSION, GYLDENDAL 2019) SAMFUNDSPAGTEN, (JEAN JACQUES ROUSSEAU, 1762) Thomas Babington Macaulay om engelsk sprog og uddannelse i Indien, 1835 Prins Firoz Shah (Muligvis): The Azamgarh Proclamation. Delhi Gazette, 29/9-1857. Oversat af Helle Folkersen. Benjamin Disraeli: The Maintenance of Empire - Chrystal Palace Speech, 1872. Oversat af Helle Folkersen Rudyard Kipling: White Man's Burden, 1899. Oversat af Tom Kristensen i: Digte. Gyldendal, 1942. John Seeley: The Expansion of England, 1883. Oversat af Helle Folkersen Cecil Rhodes, Confession of Faith [1877], i John Flint: "Cecil Rhodes", s. 248-52. Little, Brown and Company, 1974</p> <p>Billeder, videoklip o.a: https://www.g-mark.org/award/describe/44527 Amerikansk verdenskort Cahills butterfly- kort Dymaxion kort Gall Peters kort Goode homolosine projection Kina kort fra China Today Winkel triple projection Kalkars ordbog "Ekstreme togrejser- Monsoon Railroad", sæson 1, episode 3, dr.dk, 2014, link: https://www.dr.dk/drtv/se/ekstreme-togrejser_151151</p>
Omfang	15 timer
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: <ul style="list-style-type: none">• sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale



	<ul style="list-style-type: none">• analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabelige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen• analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag• erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi• forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">• Klasseundervisning• Gruppearbejde